

Мярка 10 „Достъп до заетост на икономически неактивни и безработни лица и инвестиции в повишаване квалификацията на заетите лица на територията на МИГ „Хисаря“

ОПРЧР (ЕСФ)

Общи принципи и условия при подбора на мерките от ОПРЧР, валидни за подхода ВОМР:

1. Съответствие - със специфичните цели на програмата и релевантните национални и европейски стратегически документи и с приоритетите на стратегиите за местно развитие.

2. Финансиране, основано на нуждите - Избраните мерки трябва да отговарят на идентифицираните нужди и потребности на целевите групи, произтичащи от анализа при подготовката на стратегиите за местно развитие.

3. Спазване на принципите за добро финансово управление - При избора на мерки трябва да се гарантира, че отпуснатите средства ще се разходват, спазвайки принципите за икономичност, ефективност и ефикасност. Инвестициите следва да допринасят за постигане на показателите на програмата. В същото време трябва да се търси връзка между заложените в проекта цели, планираните за изпълнение дейности и очаквани резултати, както и връзка между резултата и размера на разходите, необходими за постигането му.

4. Координация, допълняемост и синергия - При избора на мерки трябва да бъде търсена максимална координация, допълняемост и синергия с други програми и инструменти, финансирани със средства от ЕС, държавния бюджет, местния бюджет и други донорски програми, (ако е приложимо).

5. Устойчивост на инвестициите - При избора на мерки трябва да се планира осигуряване на устойчивост на постигнатите резултати и след приключване изпълнението на проектите.

6. Избягване на двойно финансиране – при избора на мерки и времето на тяхното реализиране не е допустимо едни и същи представители на целевите групи да бъдат включвани в едни и същи дейности или да получават едни и същи услуги, финансирани от различни източници - друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.

7. Съответствие с хоризонталните принципи - дейностите в мерките трябва да са в съответствие с хоризонталните принципи по ОП РЧР.

8. Недопустимост на дейности - не са допустими за финансиране дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него.

Мерките, включени в стратегията за ВОМР, са допустими в следните две приоритетни оси на ОПРЧР:

1. Приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“;

2. Приоритетна ос 2 „намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“.

Недопустими разходи:

- разходи, финансирани по друга операция, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма;

- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;

- комисионите и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута;
- данък върху добавената стойност, освен когато не е възстановим;
- закупуване на дълготрайни материални активи - втора употреба;
- разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция, с изключение на разходите по финансови инструменти.
- лихви по дългове, с изключение на свързани с безвъзмездна финансова помощ, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- субсидиране на лихва по одобрени схеми за държавни помощи и разноските за финансови транзакции;
- разходи за закупуване на инфраструктура, земя и недвижимо имущество;
- разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и/или попълването на документите за кандидатстване за финансова подкрепа.

На основание чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕСИФ не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него.

Не са допустими за финансиране разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и/или попълването на документите за кандидатстване за финансова подкрепа.

Демаркация

Демаркацията с другите програми е съгласно условията, записани в приложение № 10 Указания от Управляващия орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ за прилагането на подхода WOMP с ресурси от ОПРЧР към Насоките за определяне на условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените стратегии за водено от общностите местно развитие.

Мярка 10 „Достъп до заетост на икономически неактивни и безработни лица и инвестиции в повишаване квалификацията на заетите лица на територията на МИГ „Хисаря“

<p>Съответствие на мярката с инвестиционни приоритети програмата приносът й определени специфични цели от ОПРЧР</p>	<p>на с</p> <p>на и към</p>	<p>ИП 1 „Достъп до заетост за търсещите работа и неактивните лица, включително трайно безработни и лица, отдалечени от пазара на труда, а също и чрез местни инициативи за заетост, и подкрепа за мобилността на работната сила”, СЦ 1 Увеличаване броя на започналите работа безработни или неактивни лица на възраст от 30 и 54 г. вкл.</p> <p>ИП 3 „Устойчиво интегриране на пазара на труда на младите хора, в частност тези, които не са ангажирани с трудова дейност, образование или обучение, включително младите хора, изложени на риск от социално изключване, и младите хора от маргинализирани общности, включително чрез прилагане на гаранция за младежта“ (с финансиране от ЕСФ), СЦ 2: Увеличаване броя на безработните младежи извън образование или обучение на възраст до 29 г. (вкл.) с основна или по-ниска образователна степен, които са завършили обучение или са включени в заетост.</p> <p>ИП 6 „Подобряване на равния достъп до възможностите за учене през целия живот за всички възрастови групи във формален, неформален и неофициален вид, осъвременяване на познанията, уменията и компетенциите на работната ръка, както и насърчаване на гъвкави процеси</p>
--	-----------------------------	--

	на учене, включително чрез професионална ориентация и валидиране на придобитите компетенции”, СЦ 1: Увеличаване броя на заетите лица над 54 г. с придобита и/или подобрена професионална квалификация и/или ключови компетентности.
Цел на конкретната мярка от СВОМР	Мярката съответства на Специфична цел 3.1 от СВОМР – Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места чрез обучения на безработни и заети лица
Целева група или групи и идентифицираните техни проблеми, които адресира	<p>Мярката е включена на базата на извършения анализ и интереса, посочен от заинтересованите страни по време на анкетното проучване и проведените срещи, и след оценка на потенциала за реализацията ѝ от гледна точка на брой и видове потенциални бенефициенти от територията на МИГ. Заинтересованите страни се обединиха около следното заключение: по приоритетна ос 1 да се включи <i>една мярка за обучение на безработни и заети лица</i>, насочена към различни целеви групи, съгласно нуждите. Работодателите заявиха интерес към дейности по обучение на безработни младежи до 29 г. възраст в предприятията им за повишаване на квалификацията и разнообразяване уменията на заетите в нови области, докато според представителите на общинската администрация, ангажирани с предоставянето на услуги за безработни лица, целева група следва да са основно лица от 30 до 54 и на заети лица над 54 годишна възраст.</p> <p>Целевите групи, които се подпомагат по допустимите за финансиране приоритетни оси от ОПРЧР, съвпадат с идентифицираните уязвими групи на територията на МИГ и на техните нужди и потребности, посочени в т. 3.4. „Потребности на уязвимите и малцинствени групи“ от настоящата стратегия.</p> <p>Целевите групи, към които е насочена мярката са:</p> <p>ИП 1, СЦ 1: Икономически неактивни лица, извън образование и обучение, в т.ч. обезкуражени лица; търсещи работа безработни лица и групи в неравностойно положение на пазара на труда¹. Възрастова група – от 30 и 54 г. вкл. Идентифицирани проблеми: Липса на работа и ниска квалификация/компетентности.</p> <p>ИП 3, СЦ 2: Търсещи работа безработни младежи на възраст от 15 до 29 г. вкл. с основна или по-ниска образователна степен. Идентифицирани проблеми: Липса на работа и ниска квалификация/компетентности.</p> <p>ИП 6, СЦ 1: Заети лица, в т.ч. наети и самостоятелно заети лица, на възраст над 54г. Идентифицирани проблеми: Липса на професионална квалификация и компетентности.</p>
Допустими типове	По ИП 1, СЦ 1 и ИП 3, СЦ 2 допустими типове бенефициенти са: Организации, предоставящи посреднически услуги на пазара на труда;

¹ Съгласно Закона за насърчаване на заетостта. Необходимо е в допълнение да се отчита и обхвата на специфичната цел.

<p>бенефициенти за изпълнение на мярката и защо са избрани тези типове бенефициенти</p>	<p>работодатели; социални партньори; общини и райони на общини; центрове за информация и професионално ориентиране; неправителствени организации; обучителни организации.</p> <p>По ИП 6, СЦ 1 допустими типове бенефициенти са: Работодатели; сдружения от работодатели (кълстери); самостоятелно заети лица; обучителни организации; структури на социални партньори; неправителствени организации.</p> <p>Идентифицираните по двата компонента видове бенефициенти са избрани в резултат на извършения подробен социално-икономически анализ и проучване на нагласите на населението на територията на МИГ, както и в резултат на множеството информационни срещи, работни групи, семинари, конференции, обществени обсъждания и дискусии. Около избирането на видовете бенефициенти се е обединило мнозинството от присъствалите на цитираните срещи.</p>
<p>Иновативни подходи при решаването на идентифицираните проблеми на целевите групи (ако са идентифицирани такива), вкл. иновативни за територията подходи (ако са идентифицирани такива)</p>	<p>Всички предложени подходи за решаването на идентифицираните проблеми на целевите групи са разработени на база извършени анализ и проучване, но и на база широко обществено обсъждане. Отразяването на мнението на широката общественост, включително и на самите целеви групи е изцяло иновативен за територията на МИГ подход, тъй като подобни мерки до настоящия момент са изпълнявани без при тяхното изготвяне да е участвала обществеността. Принципът на ВОМР „отдолу-нагоре” се прилага за пръв път на територията на МИГ „Хисаря”, но се възприе изключително положително от местната общност.</p>
<p>Допустими дейности, конкретно необходими за реализация на мярката</p>	<p><u>Обучение на икономически неактивни и безработни лица</u> За СЦ 1 (насочена към безработни лица възрастова група – от 30 и 54 г.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предоставяне на посреднически услуги на пазара на труда, активиране на неактивни лица, организиране и участие в трудови борси и др. подкрепящи услуги за заетост; • Професионално информиране и консултиране, вкл. по въпроси относно упражняването на трудови и осигурителни права; • Психологическо подпомагане; • Предоставяне на мотивационно обучение; • Предоставяне на обучение за повишаване на професионалната квалификация или придобиване на нова; • Предоставяне на обучение за придобиване на ключови компетентности; • Осигуряване на заетост след предоставяне на посреднически услуги и/или обучение; • Осигуряване на обучение по време на работа (чиракуване) и

стажуване;

- Предоставяне на стимули за насърчаване на мобилността на търсещи работа лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда.
- Предоставяне на стимули на работодатели за наемането на безработни лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда.
- Работа с работодателите за преодоляване на дискриминационни нагласи при наемането на представители на уязвими групи на пазара на труда, заедно с предоставянето на посреднически услуги за работодателите.

За ИП 3, СЦ 2 (Търсещи работа безработни младежи на възраст от 15 до 29 г. вкл. с основна или по-ниска образователна степен):

- Предоставяне на посреднически услуги на пазара на труда, организация на трудови борси и други подкрепящи услуги за заетост;
- Дейности за активиране на икономически неактивни младежи, които не са в образование или обучение, за включването им на пазара на труда, в т.ч. информационни кампании и събития, трудови борси, ателиета за търсене на работа и др.;
- Професионално информиране и консултиране; психологическо подпомагане;
- Предоставяне на обучение след регистрация като безработно лице - мотивационни обучения, обучение за придобиване на професионална квалификация, обучение за придобиване и усъвършенстване на ключови компетентности, обучения по предприемачество;
- Осигуряване на възможност за заетост, в т.ч. обучение по време на работа (чиракуване) и стажуване, след регистрация като безработно лице;
- Предоставяне на стимули за насърчаване на географската мобилност с цел работа;
- Предоставяне на стимули на работодатели за наемането на безработни младежи;
- Популяризиране и насърчаване стартирането и развитието на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество;
- Предоставяне на обучения за придобиване на предприемачески, управленски и бизнес умения;
- Подпомагане разработването на бизнес идеи и насочване към финансиращи програми за стартиращи предприемачи, в т.ч. по ОП РЧР.

За ИП 6, СЦ 1: Обучение на заети лица - Заети лица, в т.ч. наети и самостоятелно заети лица, на възраст над 54г.

- Предоставяне на обучение за повишаване на професионалната

	<p>квалификация и/ или за придобиване на нова;</p> <ul style="list-style-type: none"> •Предоставяне на обучение за придобиване на ключови компетентности; •Осигуряване на достъп до продължаващо обучение с цел по-добра професионална реализация и повишена професионална подготовка на кадрите; •Осигуряване на достъп до иновативни форми за учене през целия живот; •Разработването и внедряване на системи за съобразено с нуждите на работодателите обучение на заети лица, отговарящи на високи стандарти за качество; •Подкрепа за практики, насочени към адаптиране на знанията и уменията на заетите към реалните нужди на пазара на труда и на ниво предприятие, в т.ч. при въвеждане на нови, „зелени” и по-ресурсно ефективни технологии; •Въвеждане на обучителни методи и програми, основани на практиката, за повишаване знанията, уменията и компетенциите на заетите съобразно нуждите на пазара на труда; •Подкрепа за реализация на стратегии за учене през целия живот за работната сила, в сътрудничество със социалните партньори, включително обучения и развиване на умения, надграждане на преносими компетенции, като чужди езици, дигитални компетенции, предприемачество и др. <p>Мерките ще са насочени към придобиването на знания и създаването на подходящи умения на целевите групи, ориентирани към специфичното търсене на регионалния трудов пазар и потребностите на работодателите от работна сила с определени характеристики.</p> <p>Инвестициите по инвестиционен приоритет 1 и 3 ще са насочени към постигане на дългосрочни ефекти върху целевата група за участие и реално включване в заетост. Изпълнението на мерките ще даде възможност за създаване на подходящи умения в посочените целеви групи, за да осигури по-голяма конкурентоспособност и успешна интеграция на пазара на труда.</p> <p>Предоставянето на средства за повишаване на професионалната квалификация и ключови компетентности ще бъде свързано с осигуряването на последваща устойчива заетост на обучените.</p> <p>Предоставянето на обучения за професионална квалификация ще се извършва само от лицензирани от НАПОО центрове за професионално обучение.</p>
<p>Бюджет на мярката; интензитет на финансовата помощ;</p>	<p>Общият бюджет по мярката е в размер на 664 972 лева. Максимален размер на общите допустими разходи за един проект е 100 000 лева.</p>

<p>финансови параметри проектите (минимална и максимална стойност), допустими разходи</p>	<p>за Минимален размер на общите допустими разходи за един проект е 50 000 лева.</p> <p>и Максималният интензитет на помощта е до 100 % от общата стойност на допустимите разходи, в зависимост от приложението на режима на минимални помощи (<i>de minimis</i>) за съответния кандидат.</p> <p>Допустими разходи:</p> <p>Съгласно изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕСИФ и и ПМС № 189/28.07.2016г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз и от Европейския фонд за морско дело и рибарство, разпоредбите на Регламент № 1303/2013, Регламент № 1304/2013, Регламент № 966/2012 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2014 – 2020 г.</p> <p>Съгласно глава 5, раздел I от ЗУСЕСИФ, за да бъдат допустими разходите трябва да отговарят едновременно на следните условия:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. разходите са за дейности, съответстващи на критериите за подбор на операции и се извършват от допустими бенефициенти съгласно съответната програма по чл. 3, ал. 2; 2. разходите попадат във включени в документите по чл. 26, ал. 1 и в одобрения проект категории разходи; 3. разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги и строителни дейности; 4. разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство; 5. разходите са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система; 6. за направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ОВ, L 138/5 от 13 май 2014 г.) и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013; 7. разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи; 8. да са извършени в съответствие с принципа на доброто финансово управление в съответствие с чл. 30 на Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) №
--	--

966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 1605/2002 на Съвета (ОВ, L 298 от 26.10.2012 г.)

Видовете допустими разходи по ОПРЧР могат да бъдат представени в следния неизчерпателен списък:

- разходи за оборудване и обзавеждане;
- разходи за трудови и други възнаграждения, стипендии и други доходи на физически лица за дейности, пряко свързани с изпълнението на договора за финансиране, включително осигурителните вноски, начислени за сметка на осигурителя върху договореното възнаграждение, съгласно националното законодателство;
- разходи за командировки (пътни, дневни и квартирни); стойността им се определя съгласно Наредбата за командировките в страната и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина или съгласно съответните нормативни актове на друга държава- членка на Европейския съюз, в случаите, когато не е приложимо българското законодателство;
- разходи за материали и консумативи, необходими за изпълнението на дейностите по договора за финансиране;
- разходите за стипендии и други доходи, изплатени от трети страни в полза на участниците в дадена дейност;
- разходи, свързани с участието на хора с увреждания.

Критерии за избор на проекти

	Критерий	Скала за оценка	Максимален брой точки
1.	Оперативен капацитет		10
	1.1 Опит на кандидата и партньора/партньорите в управлението на проекти и/или опит в изпълнение на дейности, подобни на тези включени в проектното предложение през последните 5 години:	0-5	5
	1.1 А) Опит на кандидата в управлението на проекти и/или опит в изпълнение на дейности, като тези включени в проектното предложение през последните 5 години	0-4	4
	1.1 Б) Опит на партньора/партньорите в управлението на проекти и/или опит в	0-1	1

	изпълнение на дейности, подобни на тези включени в проектното предложение ² през последните 5 години		
	1.2 Опит на законния представител на кандидата (управител, прокурор и др.)/собственика на капитала на организацията в организация, управление/изпълнение на проекти на проекти и/или в дейности като тези, включени в проектното предложение и/или управленски опит.	0-5	5
2.	Съответствие		15
	2.1 Описание и обосновка на целите на проекта (оценява се връзката между заложените цели и целите на процедурата, нуждите на целевите групи, както и предвидените резултати)	0-8	8
	2.2 Описание на целевите групи по проекта и техните нужди	0-7	7
3.	Методика и организация		30
	3.1 Съответствие на дейностите с целите и очакваните резултати	0-20	20
	3.2 Яснота на изпълнение на дейностите	0-10	10
4.	Бюджет и ефективност на разходите - Ефективност, ефикасност и икономичност на разходите и структурираност на бюджета	0-15	15
5.	Допълнителни специфични критерии		30
	Проектът е насочен към интегриране на пазара на труда на трайно безработни лица (над 1 година), които представляват повече от 50 % от целевата група на проекта	0-5	5
	Проектът е насочен към безработни лица от 30 до 54 г.	0-5	5
	Проектът е насочен към безработни лица до 29 г. със средно или по-ниско образование	0-5	5
	Проектът включва подобряване на квалификацията на заети лица със средно или по-ниско образование	0-5	5
	Проектът е иновативен за територията на МИГ – предлага иновативни форми на обучение или за	0-5	5

² В случай че са включени повече от един партньор, оценката се формира като средно аритметична от оценките на всеки партньор.

	улесняване достъпа до заетост на целевите групи		
	Проектът включва осигуряване на постоянна заетост за безработните лица след предоставяне на посреднически услуги и/или обучение	0-5	5
	ОБЩ, максимален брой точки		100
Режим на минимални помощи	<p>Мерките по ОП РЧР ще се изпълняват в съответствие с правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis, публикуван в Официален вестник на ЕС L 352 от 24.12.2013г. В тази връзка следва да се има предвид, че кандидати и/или партньори са недопустими да получат минимална помощ, ако попадат в забранителните режими на помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013, а именно:</p> <p>а) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, обхванати от Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354 от 28.12.2013 г.);</p> <p>б) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в областта на първичното производство на селскостопански продукти („селскостопански продукти“ са продукти, изброени в приложение I към Договора (ДФЕС), с изключение на продуктите на рибарството и аквакултурите, включени в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1379/2013).</p> <p>Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б) , както и в един или повече от секторите или дейностите, попадащи в допустимите сектори, съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 г., то предприятието може да получи помощ само за допустимите по регламента сектори, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори (букви а и б) не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 г.</p>		